

B.Com. Semester - 6 (NEP-2020) Examination**March/April-2026****Management Accounting (Major-14)****Time: 2:00 Hours****Marks: 50****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ RVAના 31 ડિસેમ્બર 2024 અને 31 ડિસેમ્બર 2025નાં રોજ પુરા થતા વર્ષનાં પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે. (૧૦)

દેવાઓ	2024 (₹)	2025 (₹)
ઇક્વિટી શેર મૂડી	3,00,000	4,00,000
સામાન્ય અનામત	40,000	60,000
નફા નુકશાન ખાતું	30,000	50,000
લેણદારો	70,000	90,000
ચુકવવાન બાકી ખર્ચાઓ	10,000	5,000
કુલ	4,50,000	6,05,000
મિલકતો	2024 (₹)	2025 (₹)
જમીન અને મકાન	1,80,000	2,50,000
પ્લાન્ટ અને યંત્રો	1,20,000	1,50,000
રોકાણો	40,000	20,000
સ્ટોક	60,000	80,000
દેવાદારો	30,000	45,000
રોકડ અને બેંક	20,000	60,000
કુલ	4,50,000	6,05,000

વધારાની માહિતી:

- (1) વર્ષ દરમિયાન પ્લાન્ટ અને યંત્રો પર ઘસારો ₹20,000 હતો.
- (2) ₹20,000 કિંમતના રોકાણો તેમના ચોપડે કીમતે વેચાયા.
- (3) વર્ષ દરમિયાન જમીન અને મકાન ખરીદવામાં આવ્યા.
- (4) વર્ષ દરમિયાન કોઈ ડિવિડન્ડ ચૂકવવામાં આવ્યું નથી.

AS-3 મુજબ 31 ડિસેમ્બર 2025 માટે રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ VDA Ltd. ના 31 ડિસેમ્બર 2024 અને 31 ડિસેમ્બર 2025 ના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે.

દેવાઓ	2024 (₹)	2025 (₹)
ઇક્વિટી શેર મૂડી	2,50,000	3,50,000
સામાન્ય અનામત	30,000	50,000
નફા નુકશાન ખાતું	40,000	60,000
લેણદારો	60,000	80,000
ચુકવવાના બાકી ખર્ચાઓ	10,000	15,000
કુલ	3,90,000	5,55,000

મિલકતો	2024 (₹)	2025 (₹)
જમીન અને મકાન	1,00,000	1,50,000
પ્લાન્ટ અને યંત્રો	1,20,000	1,40,000
ફર્નીચર	40,000	30,000
સ્ટોક	50,000	75,000
દેવાદારો	60,000	70,000
રોકડ અને બેંક	20,000	90,000
કુલ	3,90,000	5,55,000

વધારાની માહિતી:

- (1) વર્ષ દરમિયાન પ્લાન્ટ અને યંત્રો પર ઘસારો ₹30,000 હતો.
- (2) ₹10,000 કિંમતનું ફર્નિચર ₹8,000 માં વેચ્યું.
- (3) વર્ષ દરમિયાન જમીન રોકડમાં ખરીદવામાં આવી.
- (4) વર્ષ દરમિયાન કોઈ ડિવિડન્ડ ચૂકવાયુ નથી.

AS-3 મુજબ 31 ડિસેમ્બર 2025 માટે રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૨ DEF Ltd. ના બેલેન્સ શીટ પરથી નીચે મુજબ તૈયાર કરો:

(૧૦)

- (1) કાર્યશીલ મૂડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક
- (2) સુધારેલું નફા-નુકસાન ખાતું
- (3) 31 ડિસેમ્બર 2025 માટે ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક

દેવાઓ	31-12-2024 (₹)	31-12-2025 (₹)
છક્રિયેટી શેર મૂડી	4,00,000	5,00,000
જામીનગીરી પ્રીમીયમ	20,000	30,000
સામાન્ય અનામત	70,000	80,000
નફા નુકશાન ખાતું	50,000	1,80,000
લાંબા ગાળા ની લોન	2,00,000	2,00,000
લેણદારો	60,000	80,000
કરવેરા ની જોગવાઈ	36,000	30,000
કુલ	8,36,000	11,00,000
મિલકતો	31-12-2024 (₹)	31-12-2025 (₹)
પાઘડી	60,000	54,000
જમીન અને મકાન	1,80,000	2,80,000
મશીનરી	2,60,000	3,00,000
પેટન્ટ	1,00,000	90,000
ફર્નીચર	30,000	27,000
દેવાદારો	90,000	1,40,000
સ્ટોક	1,00,000	1,92,000
રોકડ અને બેંક	11,600	14,000

ડીબેન્ચર વટાવ	2,400	2,000
પ્રાથમિક ખર્ચાઓ	2,000	1,000
કુલ	8,36,000	11,00,000

વધારાની માહિતી:

- (1) માંડી વાળેલ ઘસારો: જમીન અને મકાન 18,000; મશીનરી 26,000; પેટન્ટ 10,000; ફર્નીચર 3,000.
- (2) વર્ષ દરમિયાન 40,000 ની કિંમત ની મશીનરી 30,000 માં વેચી દીધી.
- (3) વર્ષ દરમિયાન કરવેરા અને ડીવિડન્ડ અનુક્રમે 20,000 અને 40,000 ચૂકવ્યા.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ RST Ltd. ના પાકા સરવૈયા પર થી નીચે મુજબ તૈયાર કરો:

- (1) 31 ડિસેમ્બર 2025 માટે ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક
- (2) સુધારેલું નફા-નુકસાન ખાતું
- (3) કાર્યશીલ મૂડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક

દેવાઓ	2024 (₹)	2025 (₹)
ઇક્વિટી શેર મૂડી	4,00,000	5,00,000
સામાન્ય અનામત	60,000	80,000
નફા નુકસાન ખાતું	40,000	50,000
ડીબેન્ચર	1,50,000	1,20,000
લેણદારો	60,000	40,000
દેવી હુંડી	40,000	20,000
કુલ	7,50,000	8,10,000
મિલકતો	2024 (₹)	2025 (₹)
પ્લાન્ટ અને યંત્રો	2,00,000	2,40,000
જમીન અને મકાન	2,50,000	3,00,000
રોકાણો	1,00,000	---
સ્ટોક	1,00,000	1,20,000
દેવાદારો	80,000	90,000
રોકડ અને બેંક	20,000	60,000
કુલ	7,50,000	8,10,000

વધારાની માહિતી:

- (1) પ્લાન્ટ અને મશીનરી પર ઘસારો ₹20,000 ગણો.
- (2) રોકાણો મૂળ કીમતે વેચેલા છે.
- (3) વચગાળાનું ડીવિડન્ડ 30,000 ચૂકવ્યું.

પ્રશ્ન.૩ એક ઉત્પાદન કંપનીના બે અલગ-અલગ ઉત્પાદન સમયગાળાના નીચેના આંકડા આપવામાં આવ્યા છે:

(૧૦)

વિગતો	વર્ષ 1	વર્ષ 2
વેચાણ ના એકમો	10,000	14,000
કુલ વેચાણ (₹)	4,00,000	5,60,000
કુલ પડતર (₹)	3,20,000	4,16,000

- PV ગુણોત્તર
- કુલ સ્થિર ખર્ચ શોધો
- સમતુલ બિંદુ
- કુલ વેચાણ ₹6,40,000 હોય ત્યારે અંદાજિત નફો
- ₹1,00,000 નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણ

અથવા

પ્રશ્ન.3 એક કંપની બે ઉત્પાદનો P અને Q બનાવે છે. મજૂર કલાકોની અછત છે. નીચેની માહિતી પરથી:

- ઈષ્ટ ઉત્પાદન મિશ્રણ શોધો
- ઈષ્ટ ઉત્પાદન મિશ્રણ માટે મહત્તમ નફો શોધો

વિગત	ઉત્પાદન P	ઉત્પાદન Q
વેચાણ કિંમત	580	392
એકમ દીઠ માલ સમાન	200	160
કલાક દીઠ મજૂરી	4	4
અન્ય ચલિત ખર્ચા (મજૂરી પડતરના %)	80%	80%
એકમ દીઠ જરૂરી મજૂર કલાકો	25 કલાકો	10 કલાકો
મહત્તમ ઉત્પાદન	1500 એકમો	2000 એકમો

કુલ પ્રાપ્ય મજૂર કલાકો: 37,500 કલાકો

સ્થિર ખર્ચા = ₹60,000

પ્રશ્ન.4 NVA Ltd. માટે નીચેની માહિતી પરથી 50%, 75% અને 90% ક્ષમતાએ પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર (૧૦) કરો.

- 100% ક્ષમતા પર ઉત્પાદન – 12,000 યુનિટ
- 60% ક્ષમતા પછી બધા ચલિત ખર્ચામાં 5% ઘટાડો થાય છે.
- માહિતી

વિગતો	ઉત્પાદન ક્ષમતા	
	40%	60%
ચલિત ખર્ચા		
માલ સમાન	2,40,000	3,60,000
મજૂર પડતર	1,44,000	2,16,000
પરોક્ષ ખર્ચા	84,000	1,26,000
અર્ધ-ચલિત ખર્ચા		
પગાર	3,12,000	3,48,000
ઉત્પાદન ખર્ચા	4,20,000	4,80,000
સ્થિર ખર્ચા		
ઘસારો	80,000	80,000
જાહેરાત	10,000	10,000

અથવા

પ્રશ્ન.૪ નીચે આપેલ માહિતી પરથી 50%, 60% અને 80% ક્ષમતા માટે પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.
50% ક્ષમતા (50,000 એકમો) પર પડતર:

- વેચાણ કિંમત : ₹100
- એકમ દીઠ માલ સમાન : ₹50
- એકમ દીઠ મજૂરી : ₹15
- એકમ દીઠ કારખાના ખર્ચા : ₹15 (₹ 6 Fixed)
- એકમ દીઠ વહીવટી ખર્ચા : ₹ 10 (₹ 5 Fixed)

60% ક્ષમતા પર પ્રતિ એકમ કાચા માલના ખર્ચમાં 2% નો વધારો થાય છે અને પ્રતિ એકમ વેચાણ કિંમતે 2% નો ઘટાડો થાય છે.

80% ક્ષમતા પર પ્રતિ એકમ કાચા માલના ખર્ચમાં 5% નો વધારો થાય છે અને પ્રતિ એકમ વેચાણ કિંમતે 5% નો ઘટાડો થાય છે.

પ્રશ્ન.૫ નીચેના પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો:

(૧૦)

- (A) રોકડ પ્રવાહ પત્રક અને ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક વચ્ચેનો તફાવત
- (B) સમતૂટ બિંદુ વિગતવાર સમજાવો
- (C) પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર હેઠળ ખર્ચ વર્ગીકરણ સમજાવો

ENGLISH VERSION

Que.1 Balance Sheets of RVA Ltd. for 31st December 2024 and 31st December 2025

(10)

Liabilities	2024 (₹)	2025 (₹)
Equity Share Capital	3,00,000	4,00,000
General Reserve	40,000	60,000
Profit & Loss Account	30,000	50,000
Creditors	70,000	90,000
Outstanding Expenses	10,000	5,000
TOTAL	4,50,000	6,05,000
Assets	2024 (₹)	2025 (₹)
Land & Building	1,80,000	2,50,000
Plant & Machinery	1,20,000	1,50,000
Investments	40,000	20,000
Stock	60,000	80,000
Debtors	30,000	45,000
Cash & Bank	20,000	60,000
Total	4,50,000	6,05,000

Additional Information:

- (1) Depreciation on Plant & Machinery during the year amounted to ₹20,000.
- (2) Investments costing ₹20,000 were sold at book value.
- (3) Land & Building was purchased during the year.
- (4) No dividend was paid during the year.

Prepare the Cash Flow Statement for the year ended 31st December 2025 as per AS-3.

OR

Que.1 Balance Sheets of VDA Ltd. for 31st December 2024 and 31st December 2025

Liabilities	2024 (₹)	2025 (₹)
Equity Share Capital	2,50,000	3,50,000
General Reserve	30,000	50,000
Profit & Loss A/c	40,000	60,000
Creditors	60,000	80,000
Outstanding Expenses	10,000	15,000
Total	3,90,000	5,55,000

Assets	2024 (₹)	2025 (₹)
Land & Building	1,00,000	1,50,000
Plant & Machinery	1,20,000	1,40,000
Furniture	40,000	30,000
Stock	50,000	75,000
Debtors	60,000	70,000
Cash & Bank	20,000	90,000
Total	3,90,000	5,55,000

Additional Information:

- (1) Depreciation on Plant & Machinery during the year was ₹30,000.
- (2) Furniture costing ₹10,000 was sold for ₹8,000.
- (3) Land was purchased for cash during the year.
- (4) No dividend was paid during the year.

Prepare the Cash Flow Statement for the year ended 31st December 2025 as per AS-3.

Que.2 From the Balance Sheets of DEF Ltd. prepare:

(10)

- (1) Statement of Changes in Working Capital
- (2) Adjusted Profit and Loss Account
- (3) Fund Flow Statement for the year ended 31st December 2025.

Liabilities	31-12-2024 (₹)	31-12-2025 (₹)
Equity Share Capital	4,00,000	5,00,000
Security premium	20,000	30,000
General Reserve	70,000	80,000
Profit & Loss A/c	50,000	1,80,000
Long-term Loan	2,00,000	2,00,000
Creditors	60,000	80,000
Provision of Tax	36,000	30,000
Total	8,36,000	11,00,000
Assets	31-12-2024 (₹)	31-12-2025 (₹)
Goodwill	60,000	54,000
Land & Building	1,80,000	2,80,000
Machinery	2,60,000	3,00,000
Patents	1,00,000	90,000
Furniture	30,000	27,000
Debtors	90,000	1,40,000
Stock	1,00,000	1,92,000
Cash	11,600	14,000
Debenture Discount	2,400	2,000
Preliminary Expenses	2,000	1,000
Total	8,36,000	11,00,000

Additional Information:

- (1) Depreciation written off: Land & building 18,000; machinery 26,000; patents 10,000; furniture 3,000.
- (2) During the year machinery costing 40,000 was sold at 30,000
- (3) During the year taxes and dividend paid were 20,000 and 40,000 respectively.

OR

Que.2 From the Balance Sheets of RST Ltd. prepare:

- (1) Fund Flow Statement for the year ended 31st December 2025
- (2) Adjusted Profit and Loss account.
- (3) Statement of Changes in Working Capital

Liabilities	2024 (₹)	2025 (₹)
Share Capital	4,00,000	5,00,000
General Reserve	60,000	80,000
Profit & Loss A/c	40,000	50,000
Debentures	1,50,000	1,20,000
Creditors	60,000	40,000
Bills Payable	40,000	20,000
Total	7,50,000	8,10,000
Assets	2024 (₹)	2025 (₹)
Plant & Machinery	2,00,000	2,40,000
Land & Building	2,50,000	3,00,000
Investments	1,00,000	---
Stock	1,00,000	1,20,000
Debtors	80,000	90,000
Cash & Bank	20,000	60,000
Total	7,50,000	8,10,000

Additional Information:

- (1) Depreciation on Plant & Machinery: 20,000.
- (2) Investments were sold at cost.
- (3) Interim Dividend paid: 30,000.

Que.3 The following data relates to a manufacturing company for two different production periods: (10)

Particulars	Year 1	Year 2
Sales Volume (units)	10,000	14,000
Total Sales (₹)	4,00,000	5,60,000
Total Cost (₹)	3,20,000	4,16,000

Required:

- a) Calculate the P/V Ratio (Profit-Volume Ratio)
- b) Total Fixed Costs
- c) Break-Even Point
- d) Estimated Profit when total sales equal ₹6,40,000
- e) Required sale to earn profit of ₹1,00,000

OR

Que.3 A company manufactures two products P and Q. Labour hours are in short supply. The following information is available:

Particulars	Product P	Product Q
Selling price	580	392
Raw material per unit	200	160
Labour cost per hour	4	4
Other variable expenses (% of Labour Cost)	80%	80%
Labour hours required per unit	25 hrs	10 hrs
Maximum capacity	1500 Units	2000 Units

Total labour hours available = 37,500 hours

Fixed costs = ₹60,000

Find out:

- (1) Optimum Product Mix
- (2) Maximum profit for the optimum product mix

Que.4 From the following information of NVA Ltd. Prepare flexible budget at the capacity of 50%, 75%, and 90%. (10)

- 1) Production at 100% capacity – 12,000 units
- 2) All the variable expenses are decreased by 5% after 60% capacity.
- 3) Information :

Particulars	Production Capacity	
	40%	60%
Variable expenses		
Raw material	2,40,000	3,60,000
Labour Cost	1,44,000	2,16,000
Indirect Expenses	84,000	1,26,000
Semi-variable expenses		
Salary	3,12,000	3,48,000
Production expenses	4,20,000	4,80,000
Fixed expenses		
Depreciation	80,000	80,000
Advertisement	10,000	10,000

OR

Que.4 From the following information prepare Flexible budget for 50%, 60% and 80% capacity. Cost Structure at 50% Capacity (50,000 units):

- Selling price per unit: ₹100
- Direct Materials per unit: ₹50
- Direct Labour per unit: ₹15
- Factory cost per unit: ₹15 (₹ 6 Fixed)
- Administrative cost per unit: ₹ 10 (₹ 5 Fixed)

At 60% capacity per unit raw material cost increased by 2% and per unit selling price decreased by 2%.

At 80% capacity per unit raw material cost increased by 5% and per unit selling price decreased by 5%.

Que.5 Answer any two of the following questions. (10)

- (A) Difference between Cash flow statement and Fund flow statement
- (B) Explain Break – Even Point in detail.
- (C) Explain cost classification under Flexible Budget.
